

Samfundet S:t Erik Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2018-10-30

Yttrande angående detaljplan för fastigheten Shanghai 1 m fl, Energihamnen, Ladugårdsgärdet, dnr 2016-10198

Samfundet S:t Erik ställer sig positivt till utvecklingen av Energihamnen och bedömer att planförslaget har potential att både säkra den historiska industrimiljön och att foga nya värden till platsen. Samfundet vill särskilt betona vikten av att skapa en trygg miljö för oskyddade trafikanter i området. En professionell fotodokumentation bör göras av de befintliga förhållandena på platsen innan förändringar genomförs.

Planförslaget innebär en utbyggnad av den befintliga energihamnen för hamn- och industri- verksamhet. Detaljplanens syfte är att utveckla området för Stockholm Exergis och Stockholms hamnars verksamhet samt en etablering av Cementas verksamhet som flyttar från Lövholmen. Planförslaget innebär att delar av den befintliga industribebyggelsen rivs och en utökning görs av den idag tillåtna byggnadshöjden. På två platser utökas byggnadshöjden kraftigt från nuvarande 22 meter till 55 respektive 100 meter. En av de större förändringar som planförslaget innebär är att befintliga oljecisterner rivs i fastigheten Shanghai 1 för att ge plats för Cementas nya anläggning, dominerad av en betongsilo med en höjd på 100 meter. Dessutom föreslås att en ny stor och hög energiproduktionsanläggning (maximal höjd 55 m) ska få uppföras öster om Lidingövägen på mark som idag används som parkeringsplats.

Industrimiljöer i närheten av Stockholms innerstad har kraftigt reducerats de senaste decennierna. Energihamnen har en över hundra år lång kontinuitet på platsen och är en av få större stadsnära industrier som ännu finns kvar på sin ursprungliga plats. Den planerade omvandlingen av Loudden samt Lövholmen, som inkluderar flytt av Cementas cementdepå, förstärker ytterligare den utvecklingen.

Utökningen och höjningen av områdets bebyggelse kommer att påverka industrins front mot vattnet och upplevelsen av silhuett och stadsbild från flera olika platser, på såväl nära som långt avstånd från planområdet-Vattenrummet på Stockholmssidan av Lilla Värtan har sedan lång tid tillbaka dominerats av storskaliga miljöer kopplade till sjöfart och industri. Den storskaliga industrimiljön som har funnits här i 100 år präglar redan stadsbilden. Planförslaget innebär att anläggningarna i området blir högre och tätare, men i huvudsak bedömer vi att platsen är väl vald för lokalisering av sådana nya anläggningar.

I Tyréns kulturmiljöutredning av Energihamnen pekas två anläggningar ut som särskilt värdefulla: oljecisternerna i plåt från 1950-talet märkta ”Kol och koks” i kv. Alexandria liksom en kontorsbyggnad från 1958 i kvarteret Port Said. Kontorsbyggnaden föreslås bevaras medan cisternerna på sikt planeras att rivras. Samfundet S:t Erik bedömer att rivningen av cisternerna får negativa konsekvenser för kulturmiljön eftersom de såväl historiskt som visuellt är tätt kopplade till bolaget Kol & Koks som etablerades i hamnen redan under 1920-talet och fick stor betydelse

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Plusgiro	Bankgiro	Org.nr
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	kansli@samfundeterik.se www.samfundeterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950

för utbyggnaden och forandet av bebyggelsemiljön. Samfundet inser samtidigt svårigheterna i ett bevarande och bedömer att rivningen av cisternparken kan accepteras, om den görs med syftet att långsiktigt trygga en levande industrimiljö som är platsens största kulturhistoriska värde.

Samfundet vill särskilt understryka vikten av att närmiljön runt huvudstråket för gående och cyklister (Lidingö – City), liksom för den planerade spårvägen och busshållplatsen inom området, kommer att upplevas som skyddad och trygg.

Planförslaget innebär en genomgripande omvandling av Energihamnen. För att framtidens Stockholmare och forskarvärlden ska få möjlighet till kunskap om platsens historia begär Samfundet att en professionell fotodokumentation av platsen utförs, i god tid innan detaljplane-förslaget genomföres. Bildmaterialet bör registreras, arkiveras och tillgängliggöras av lämplig arkivorganisation.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson

Susanne Ingo

Sebastian Ulvsgärd